



**Universiteit
Leiden**
The Netherlands

De varianten

Visser, A.; Hogenbirk, S.; Berwers, B.

Citation

Visser, A., Hogenbirk, S., & Berwers, B. (1987). De varianten. *Bestuurskundige Berichten*, 2(2), 15-19.
Retrieved from <http://hdl.handle.net/1887.1/item:3233043>

Version: Publisher's Version

License: [Creative Commons CC BY-NC-ND 4.0 license](#)

Downloaded from: <http://hdl.handle.net/1887.1/item:3233043>

Note: To cite this publication please use the final published version (if applicable).

Maar zullen mensen daartoe ook bereid zijn?
"Ik denk het wel. Kijk maar eens hoeveel geld er wordt ingezameld wanneer er een actie wordt gehouden voor hongerend Afrika, of voor een jongetje wiens ouders geen dure hartoperatie voor hem kunnen betalen. Wat dat betreft heb ik nog wel enig vertrouwen in de mens."

Ik kan mij privatisering van bijvoorbeeld het openbaar vervoer, uitkeringen en dergelijke voorziening nog enigszins voorstellen, maar hoe denkt men in een Libertarische maatschappij rechtspraak, politie en defensie te organiseren?
"Nou, ik denk dan aan particuliere bedrijfsbewakingsinstanties, arbitrage-radens, Protection Agencies en andere particuliere initiatieven. Afgezien van het feit dat deze particuliere instellingen goedkoper zullen moeten opereren dan de overheid vanwege de bestaande concurrentie, zullen zij waarschijnlijk ook een beter produkt leveren. Immers, als ik niet tevreden ben over mijn Protection Agency, kan ik altijd overstappen naar een andere Agency. Maar ik denk niet dat het realistisch is nu al te speculeren over privatisering van rechtspraak, politie en defensie; privatisering van al de overige onderdelen van de overheid zullen we in mijn leven al niet of nauwelijks bereiken. Mochten wij dit toch bereiken, dan zullen zich de laatste problemen met betrekking tot privatisering ook wel oplossen."

” MET HET PISTOOL VAN DE POLITIE ACHTER ZICH”

Tot slot heb ik nog een vraag die terugslaat op de Bestuurskunde; in de Libertarische denkwijze wordt ervan uitgegaan dat het mechanisme van vraag en aanbod tot een betere maatschappij zal leiden. Dit betere bestaat dan onder andere hieruit, dat er een situatie van volledige werkgelegenheid zal ontstaan. Nu leidt de Bestuurskunde in de eerste plaats mensen op om een baan binnen de overheid of de semi-overheid te gaan vervullen. Maar hoe moet het nu met al die werkloze Bestuurskundigen in een Libertarische samenleving zonder overheid?
"Ik denk dat ook in een Libertarische maatschappij mensen nodig zullen zijn die leiding kunnen geven aan allerlei gemeenschapsvormen. Daarvoor zouden dan Bestuurskundigen kunnen worden aange-

steld." Dus Bestuurskundigen hoeven zich voorlopig geen zorgen te maken? "Nou, goede Bestuurskundigen hoeven zich geen zorgen te maken. Maar, Bestuurskundigen die alleen op een aristocratische, dictatoriale wijze, met het pistool van de politie achter zich kunnen besturen, zouden misschien beter over omscholing na kunnen gaan denken."

Mensen die geïnteresseerd zijn in de Libertarische ideeën, kan de volgende literatuur worden aanbevolen:

-Ayn Rand;
Atlas Shrugged
F.A. Hayek;
How I found freedom in an unfree world
Robert Poole;
Cutting back City Hall
Prof. Thomas Sowell;
Markets and Minorities
Prof. Walter Williams;
The state against blacks
Prof. Frank van Dun;
Het fundamenteel rechtsbeginsel

Voor eventuele verdere informatie kunt u zich wenden tot de redactie.

DE VARIANTEN

Binnenkort is voor de tweedejaarsstudenten bestuurskunde hét moment daar: de afstudeervariant zal moeten worden gekozen. Een keuze die je niet zo maar neemt, een afweging zal moeten worden gemaakt; welke variant, dus Leiden of Rotterdam? wat houdt die variant in? wat zijn de gevolgen van de keuze?
Op deze en andere vragen zullen wij op deze pagina's een antwoord proberen te geven.

Produktie: Adriaan Visser, Sandra Hogenbirk en Bas Berwers

We beginnen met een overzicht van de mogelijkheden. Dit is een beperkte weergave van de uitgebreide informatie die te vinden is in de studiegids. Hierin kun je vinden wat de "accenten" van iedere variant precies inhouden, welke vakken worden gegeven en je kunt er een overzicht van de literatuur vinden.

Er zijn in totaal vier afstudeervarianten waarvan twee in Leiden en twee in Rotterdam. Leiden kent de sociologische en juridische variant, Rotterdam de economische en politicologische. Een afstudeervariant heeft een studiebelasting van 700 SBU's per jaar, naast de 1000 SBU's die voor elke variant gelijk zijn, hierin zit bestuurskunde (700 SBU's) en bestuurlijke informatiekunde (300 uur).

Leiden: "Binnen de sociologische variant gaat het in algemene zin om een verdieping van de bestuurskunde studie rond vraagstukken en beleids terreinen waar een sociaal-culturele denkwijze onontbeerlijk is om tot een adequate doorlichting van de bestuurskundige praktijk te kunnen komen." Deze variant kent drie accenten waaruit de student een keuze kan maken:

a) interne organisatie en beheer
b) ontwikkelingsbestuur
c) sociaal-cultureel bestuur

"De juridische variant is bedoeld voor de bestuurskundige die zich juridisch nader wil profileren. In praktisch elke functie die een bestuurskundige later kan vervullen speelt de rechtskundige component een belangrijke rol."
De juridische variant kent als accenten:
a) binnenlands bestuur
b) politie en justitie
c) internationaal bestuur

In Rotterdam worden de twee andere varianten aangeboden.

"In de politicologische variant gaat het om het vormen van de intellectuele capaciteit om problemen van en naar het openbaar bestuur te bezien in termen van invloeds- en machtsverhoudingen. De student wordt geoefend zich te oriënteren op een krachtenveld van belangen en om te gaan met vraagstukken die in belangrijke mate de uitoefening van macht, gezag en invloed impliceren."
De drie accenten van deze variant zijn:

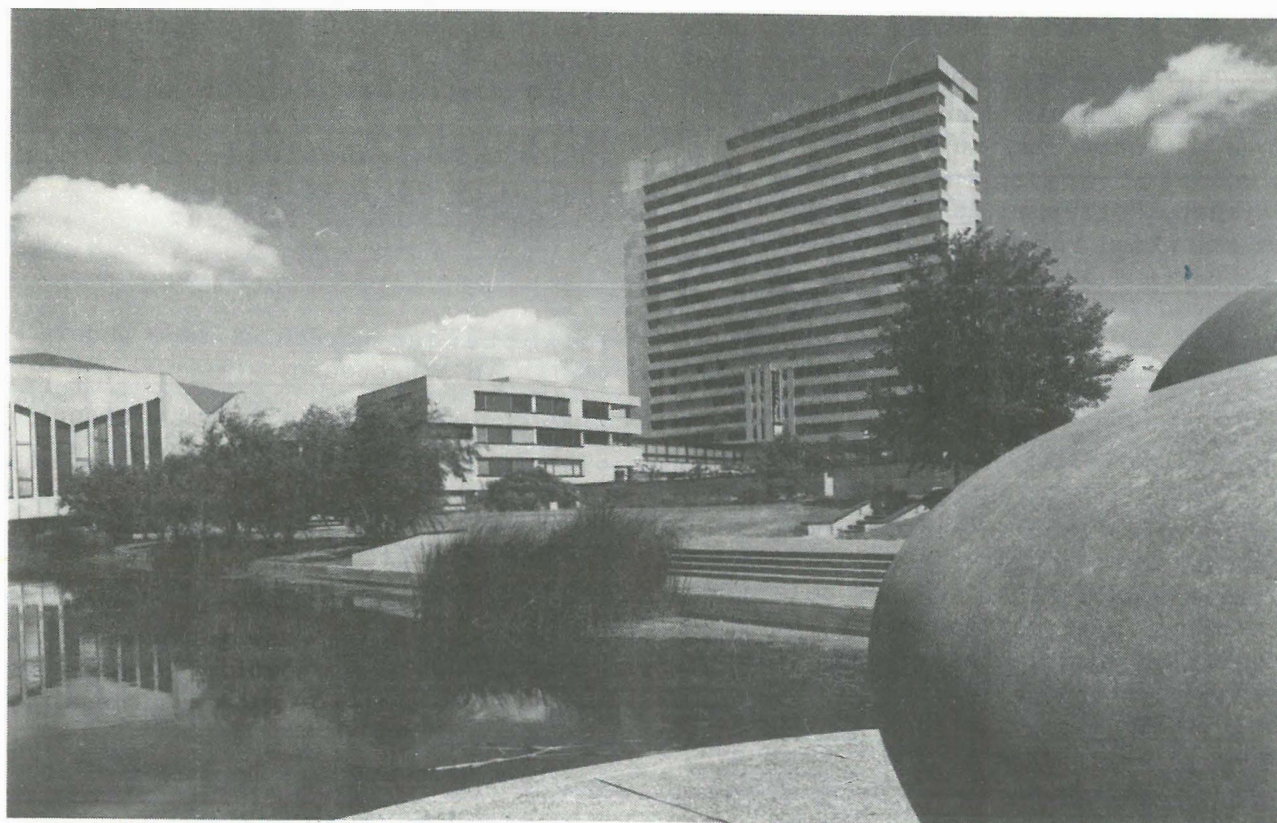
- a) regio en grote stad
- b) infrastructuur
- c) internationaal bestuur

Als laatste de economische variant waar het gaat "om het verwerven van kennis en inzicht in macro-, sociaal- en financieel-economische vraagstukken waarmee het openbaar bestuur te maken heeft. Daarnaast is van belang de verhouding tussen economische en bestuurskundige benaderingen en het oefenen in het hanteren daarvan."

Accenten:

- a) sociale zekerheid en arbeidsvoorziening
- b) economisch beleid en economische instituties
- c) financieel-economisch beheer

Met enkel studiegidsinformatie kom je niet ver. De varianten roepen onder de studenten vele vragen op en dé persoon om een aantal belangrijke zaken voor te leggen leek ons mevrouw Pia van der Velde - ten Hoeve, inter-universitair coördinator van de studierichting bestuurskunde.



De studieresultaten van de huidige derdejaars zijn volgens mevrouw Van der Velde redelijk positief te noemen. Een aantal studenten loopt wat achter, maar de meesten, die opgaan voor de tentamens, slagen daar ook voor.

Kinderziektes

Uit een onderzoek, dat Bestuurskundige Berichten hield onder de derdejaars, kan geconcludeerd worden dat de meesten tevreden zijn met de variant die zij kozen, afgezien van enkele kinderziektes die de varianten vertoonden. Dat deze zich voordeden was volgens mevrouw Van der Velde onvermijdelijk, omdat het om de allereerste derdejaarsgroep ging. Niemand kon dan ook precies voorspellen hoe het jaar zou gaan verlopen, welke varianten zouden worden gekozen, of de planning van de varianten in orde was etc.

Kinderziektes. Vooral de politicologische variant bleek er, afgaande op de resultaten van ons onderzoek, mee te kampen te hebben. In ons vorige nummer publiceerden wij reeds de uitermate negatieve ervaringen van een studente, die deze variant koos. Het viel allemaal nogal tegen, waarop zij al na enkele weken overstapte naar de sociologische variant, die voor haar wél de juiste keuze bleek te zijn.

Een andere studente legde binnen de politicologische variant de nadruk op infrastructuur. Het politicologische theorievak bleek echter totaal niet aan te sluiten op het accent. Daarom volgt deze studente nu een juridisch theorievak, dat beter conformeert aan de infrastructuur-vakken.

Een dergelijke individuele aanpassing van de variant is dus mogelijk, maar volgens mevrouw Van der Velde betreft het dan wel een uitzonderingsgeval. "De accenten als weergegeven in de studiegids zijn standaardpakketten. Een goed gemotiveerde student kan een verzoek tot aanpassing van de variant voorleggen aan de Doctoraal Examen-Commissie, die daar dan serieus naar zal kijken. Echter, wij adviseren de studenten de accentlijnen, waar komend cursusjaar niets aan zal veranderen, te volgen, aangezien ze niet voor niets zo zijn opgesteld."

Een ander kritiekpunt, dat met name ook op de economische variant van toepassing is, betreft het op elkaar afgestemd zijn van de college tijden. Wonen in Leiden en studeren in Rotterdam leverde hierdoor, blijkens enkele reacties die wij ontvingen, problemen op. Ook hierbij was, volgens mevrouw Van der Velde, een hoofdrol weggelegd voor de onwennigheid. Komend jaar zal, naar

aanleiding van de kritiek, gestreefd worden naar een betere coördinatie van de Leidse en Rotterdamse college tijden. Het feit, dat er meer derdejaars komen dan dit studiejaar,

Hoe is de stand?

Véél Leyenaren kozen afgelopen jaar de sociologische variant.

Uit informatie van de vakgroep werd ons duidelijk dat 24 studenten dit deden, waarvan de grote meerderheid het accent

"Interne organisatie en beheer"

koos. De juridische variant

bleek minder in trek: zes

geïnteresseerden.

Het pendelen naar Rotterdam

bleef de meesten gespaard (of

bepaalde deze extra inspan-

ning juist de variantkeuze?);

slechts een handvol Leidse stu-

denten volgt de economische of

politicologische variant, ter-

wijl hun woonplaats nog altijd

Leiden is.

Hoe deze cijfers bij de tweede

lichting variantkiezers zullen

liggen is nog onduidelijk. Een

voorzichtige conclusie uit al-

les wat wij opgevangen hebben

duidt erop, dat de economische

variant goed in de markt ligt

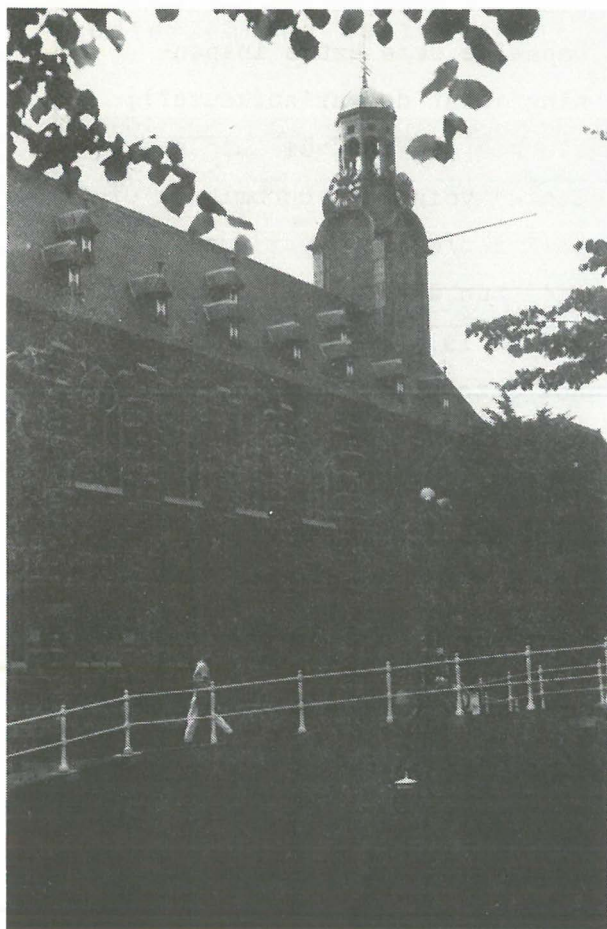
bij de huidige Leidse tweede-

jaars. Wellicht zal het vanaf

september dan ook een stuk rus-

tiger worden bij Hoogvliet.

draagt ertoe bij dat hier extra aandacht aan wordt besteed. Medewerking van de docenten is in dit kader zeer belangrijk. Maar aldus mevrouw Van der Velde: "Laten we het realistisch zien: je kunt na het tweede jaar in zijn geheel overstappen naar de andere vestigingsplaats, om daar een variant te volgen. Het is echter begrijpelijk dat je, eenmaal ergens ingeburgerd, liever niet meer wilt verhuizen. Daarom hebben wij de mogelijkheid geopend in de ene plaats te wonen en in de andere de variant te volgen. Maar aanzien dit oorspronkelijk niet de bedoeling was, ontstonden die roosterproblemen. En ondanks de geplande verbetering in de coördinatie zullen inhoudelijke verschillen tussen Leiden en Rotterdam nooit voor 100 % verdwijnen."



Aanschuifcolleges

Aan de coördinatie mag iets te doen zijn, complexer is het probleem van de "aanschuifcolleges": kleine groepjes bestuurskundigen "schuiven aan" bij bijvoorbeeld rechtenstudenten. De stof blijkt vervolgens moeilijk te volgen te zijn, omdat de docent zich hoofdzakelijk op (in dit voorbeeld) de juristen richt. De financiën zijn hier, volgens de studiecoördinator, de boosdoeners. Het is niet mogelijk om voor elke groep studenten aparte colleges te gaan geven; dit is niet te betalen. Wat dan rest, is de hoop dat de docent zijn stof (zowel colleges als literatuur) bij tijd en wijle wat meer op de bestuurskundigen zal toespitsen. Het probleem is in elk geval onderkend, maar de oplossing lijkt niet één-twee-drie voorhanden.

Duidelijkheid is er wél over de vergoeding van reiskosten. Als iemand toestemming heeft van de Doctoraal Examen-Commissie om een variant of een bepaald vak in een andere plaats te volgen, krijgt hij reiskostenvergoeding voor het onderwijs, dat verbonden is aan die variant of dat specifieke vak. Deze vergoeding bedraagt f 700,- in totaal voor het DII en DIII gezamenlijk.

Niet alleen in het programma van de varianten, maar ook in de vestigingsplaatsen zal komend studiejaar niets veranderen. Dit houdt in, dat een eventuele opheffing of afslanking van sociologie in Leiden, en concentratie van politicologie in onze stad, geen consequenties zal hebben voor bestuurskunde. De sociologische variant blijft in Leiden, de politicologische in Rotterdam.

Dit dan wel op voorwaarde, dat in Leiden de basisvoorzieningen voor sociologie en in Rotterdam die voor politicologie van voldoende kwaliteit blijven. Hier hoeft echter, volgens mevrouw Van der Velde, geen onzekerheid over te bestaan. ●

LET OP!

Alvorens de variantknoop doorgehakt moet worden, organiseren de bestuurskunde-vakgroepen in Leiden en Rotterdam VOORLICHTING over de varianten voor de aanstaande derdejaars.

Hier volgen de exacte data en tijdstippen.

Voorlichting Leiden

Woensdag 29 april a.s.

10.00-12.00 uur

Hugo de Grootstraat 27, zaal A en B

Voorlichting Rotterdam

Woensdag 29 april a.s.

13.45-16.30 uur

Zaal B 5, Erasmus Universiteit

Wil je meer informatie hierover, of überhaupt over de varianten, neem dan contact op met:

* de studie-adviseur Leiden, mevrouw Gevers, tel. (071)273892

* de studie-coördinator, mevrouw Van der Velde,

tel. (071)273892(Leiden)

(010)4082135(Rotterdam)

De redactie van Bestuurskundige Berichten dankt allen, die een bijdrage hebben geleverd aan de totstandkoming van deze reportage, voor hun bereidwillige medewerking.